

INFORMACIJA

o potrebi sprovođenja programa - Program osposobljavanja i radnog angažovanja mladih sa stečenim visokim obrazovanjem na poslovima sprječavanja sive ekonomije - „Stop sivoj ekonomiji“

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020, kao strateški dokument u oblasti politike zapošljavanja, je u okviru prvog prioriteta – povećanje zaposlenosti i smanjenje nezaposlenosti – definisao, između ostalog, i cilj povećanje efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja. Za ostvarenje ovog cilja Akcionim planom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2017. godinu, predviđeno je uvođenje programa za unapređenje mjera aktivne politike zapošljavanja sa posebnim naglaskom na **uključivanje mladih**, žena i dugoročno nezaposlenih lica na tržište rada, dok su Programom rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, kao institucije nadležne za sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, predviđena budžetska sredstva za kreiranje/uvodenje programa koji će doprinijeti većoj usklađenosti ponude i tražnje na tržištu rada.

Tržište rada Crne Gore, prema poslednjem dokumentu UNDP-a Izvještaj o razvoju po mjeri čovjeka (NHDR) – »Neformalna ekonomija: prevazilaženje isključenosti i marginalizacije« karakteriše značajan obim neregistrovane ekonomije i posebno izražen problem neformalne zaposlenosti, te su i preporuke iz ovog dokumenta, između ostalih, i efikasniji rad inspeksijskih organa.

Problem nezaposlenosti mladih je jedan od dominantnih problema na tržištu rada Crne Gore. Učešće mladih do 30 godina života u ukupno registrovanoj nezaposlenosti iznosi 35,7%, dok je prema podacima iz Anketa o radnoj snazi za 2016. godina stopa nezaposlenosti mladih od 15- 29. godina iznosila 28,8%.

Vlada Crne Gore je tokom 2016. godine usvojila Informaciju o potrebi realizacije pilot projekta Program osposobljavanja i radnog angažovanja mladih na poslovima sprječavanja sive ekonomije „Stop sivoj ekonomiji“ (Zaključak Vlade CG broj 08-1281 od 12. maja 2016. godine) **koji je kreiran uz ekspertsku pomoć nosilaca EU projekta „Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost“** a sproveo Zavod za zapošljavanje Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom finansija, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Upravom za inspeksijske poslove, Poreskom upravom i Upravom policije.

Program je sproveden tokom ljetnje turističke sezone, kojim je bilo obuhvaćeno 100 nezaposlenih lica sa visokim obrazovanjem, do 30 godina života, sa radnim iskustvom od najmanje devet

mjeseci, od kojih je 56% lica ženskog pola, koji su u realnoj radnoj sredini pružali tehničku podršku i pomoć službenim licima Uprave za inspekcijske poslove, Upravi policije i Poreske uprave u suzbijanju neformalnog poslovanja i neprijavljenog rada, odnosno „rada na crno“. Učesnici programa su bili zaposleni na određeno vrijeme u trajanju od 3 mjeseca na poslovima registracije poreskih obveznika, kontrole ispravnosti registracionih prijava i rješenja o registraciji, prijema i obrade poreskih prijava, rada u call centru i drugim poslovima inspekcijskih službi u svim segmentima utvrđenih operativnim planom rada. Angažovanje učesnika u Programu sprovedeno je u saradnji sa agencijom za privremeno ustupanje zaposlenih.

Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da se stanje na tržištu rada nije bitnije promijenilo u odnosu na prethodnu godinu, kada je u pitanju nezaposlenost mladih i neformalna ekonomija, odnosno neprijavljeni rad, te okolnost da inspekcijske službe, posebno tokom ljetnje turističke sezone i dalje otežano rade uslijed nedostatka kadrovskih kapaciteta, sprovođenje Programa osposobljavanja i radnog angažovanja mladih sa stečenim visokim obrazovanjem na poslovima sprječavanja sive ekonomije „Stop sivoj ekonomiji“ u 2017. godini može dodatno uticati na ostvarenje pozitivnih trendova na tržištu rada. Pozitivni trendovi mogu se sagledati sa dva aspekta: uključivanje mladih sa visokim obrazovanjem u tržište rada na određeno vrijeme i doprinos efikasnijem radu inspekcijskih organa ka uklanjanju nedostataka na tržištu rada.

Program bi i ove godine bio namijenjen nezaposlenim licima sa visokim obrazovanjem do 30 godina života, sa radnim iskustvom od najmanje devet mjeseci. Sa evidencije nezaposlenih bilo bi uključeno **145 lica**, a sprovodio bi se 4 mjeseca u periodu od juna do septembra 2017. godine. Programske aktivnosti bi bile usmjerene na osposobljavanje i zapošljavanje mladih na poslovima pružanja tehničke podrške i pomoći Upravi za inspekcijske poslove, Upravi policije i Poreske uprave u vršenju poslova: registracije poreskih obveznika, obveznika uplate doprinosa, kontroli registracionih prijava i rješenja o registraciji, prijemu i obradi poreskih prijava, rad u call centru i drugih poslova inspekcijskih službi u segmentima utvrđenim operativnim planom rada. Takođe, program bi se realizovao u svim jedinicama lokalne samouprave na teritoriji Crne Gore.

Angažovanje učesnika u program sproveo bi Zavod za zapošljavanje Crne Gore u saradnji sa agencijama za privremeno ustupanje zaposlenih.

Ukupni opravdani troškovi za realizaciju programa procijenjeni su na iznos **od 350.000,00 €**.